

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
De heer S.P.A. Erkens
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 45

e-mail postbus@eerstekamer.nl

datum 20 mei 2026

betreft Nadere vragen met betrekking tot het Jaarverslag Staatsbosbeheer 2024

ons kenmerk 181011

Geachte heer Erkens,

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 2 april 2026 met antwoorden op nadere vragen over het Jaarverslag Staatsbosbeheer 2024.¹

De leden van de fractie **BBB** hebben naar aanleiding hiervan een aantal nadere vragen en opmerkingen.

1. In uw antwoord op vraag 2 schrijft u 'Voor fase 2 is een Specifieke Uitkering verleend aan 12 provincies, voor in totaal ca € 1,35 miljard' met betrekking tot 'herstel van stikstofgevoelige habitats en stikstofgevoelige leefgebieden' van 2024-2032. Kunt u de wetenschappelijke basis aangeven die u hanteert voor uw beleid dat, en in hoeverre, stikstof daar daadwerkelijk een probleem is, en de wetenschappelijke basis die u hanteert hoe, en in hoeverre, deze SPUK dit vermeende probleem oplost?
2. In uw antwoord op vraag 10 geeft u aan dat Staatsbosbeheer (hierna: SBB) op beperkte schaal gronden van gemeenten en provincies beheert: 250 hectare respectievelijk 998 ha. Heeft SBB voor dit beheer concrete prestatieafspraken met gemeenten en provincies, en welke afspraken staan hier precies in? Vindt u het subsidiariteitsbeginsel goed toegepast op de huidige verdeling van eigendom? Waarom laat u SBB het beheer niet stoppen of koopt het Rijk deze gronden niet over? Hoeveel efficiënter is beheer door SBB dan als gemeenten en provincies zelf het beheer (laten) uitvoeren? Wegen efficiencyvoordelen op tegen beperkingen bestuurbaarheid?
3. In uw antwoord op vraag 11 schrijft u over de aanstaande evaluatie van de wettelijke basis van het werk van SBB. Zal in de opdracht die u voor deze evaluatie gaat geven ook worden opgenomen te onderzoeken of SBB alleen of hoofdzakelijk gronden van Rijks- of nationaal belang beheert? En of SBB alleen of hoofdzakelijk eigenaar is van gronden die van Rijks- of nationaal belang zijn? En of alle eigendom direct nodig is voor de uitvoering van een wettelijke taak van het Rijk?

¹ Kamerstukken I 2025/26, 29659, L.

datum 13 mei 2026

ons kenmerk 181011

blad 2

4. U geeft geen antwoord op vraag 33: van hoeveel landgoederen is het Rijk eigenaar en wat is daarvan de geschatte marktwaarde? Zou u deze vraag alsnog willen beantwoorden. Graag ook antwoordt op de vraag: waarom worden deze niet voor een deel verkocht, gegeven het feit dat dit nu of vroeger woningen, landbouwgronden (en recreatiegebieden) waren?
5. Zou u ook precies antwoord willen geven op vraag 34: wat is de geschatte waarde van landbouwgronden in eigendom van de Staat/het Rijk? En in aansluiting daarop: waarom verkoopt de regering een groot deel van deze gronden niet? Bent u bereid het eigendom van deze landbouwgronden te gaan evalueren?
6. Zou u in het verlengde van het antwoord op vraag 34 ook kunnen aangeven hoeveel hectare bosgrond in eigendom is van de Staat/het Rijk. Welk deel daarvan is volgens u niet van nationaal belang, bijvoorbeeld omdat het losgelegen, kleinere stukken bosgrond zijn? Volgens het Kadaster was in 2024 de gemiddelde prijs van bosgrond in Nederland € 22.500 per hectare.² Bent u het daarmee eens? Wat is volgens u de geschatte marktwaarde van alle bosgronden in bezit van het Rijk/de Staat? Wat is de totale geschatte marktwaarde van het deel hiervan dat niet van nationaal belang is, en waarom verkoopt de regering dit niet aan decentrale overheden, bosbouwbedrijven, particulieren (zoals voor het bouwen van woningen in het bos) of particuliere organisaties zoals Natuurmonumenten?
7. Het antwoord op vraag 36 is wat de leden van de BBB-fractie betreft toch onbevredigend: hoe kunnen de ongewapende BOA's van SBB precies de groeiende bedreiging door de aanwezigheid van wolven in de door SBB beheerde gebieden afdoende beantwoorden? Kan de politie snel genoeg ter plekke komen wanneer een wolf of wolven daar mensen ernstig bedreigen? Van welke aanrijtijden van de politie gaat u uit?
8. Kan u naar aanleiding van het antwoord op vraag 39 aangeven hoeveel NSW-gerangschikte terreinen eigendom zijn van de Staat/het Rijk? Wat is voor het Rijk de geschatte totale jaarlijkse belastingderving hiervan?
9. In uw antwoord op vraag 41 beweert u dat de campings die SBB exploiteert niet interessant zijn voor particuliere ondernemers. Hoe heeft u dit vastgesteld? Baseert u dit op marktonderzoek of mislukte verkoop pogingen? Zo niet, bent u dit dan alsnog zo te onderzoeken?
10. De directeur van SBB geeft in een interview in Trouw op 1 mei 2026³ aan dat de regering voor natuurherstel veel geld beschikbaar zou hebben, maar dat SBB het aan budget ontbreekt voor het nodige 'dagelijks onderhoud'. Herkent u dit beeld? Hoe denkt u natuurherstel en onderhoud in balans te brengen, zodat bossen weer in goede staat komen?
11. (Hoeveel) is bramengroei de afgelopen decennia in de door SBB beheerde gebieden toegenomen? Bent u bekend met wetenschappelijk onderzoek van Bijlsma en Haveman over bramengroei?⁴ Vindt u dat SBB bramengroei te veel als teken van verstoring van de natuur door onder andere stikstof beschouwt, en bramen op te veel plaatsen verwijdert? Is Nederland niet van nature een bramenland met ruim 200 verschillende soorten, zoals de onderzoekers betogen? In hoeverre helpen planten zoals

² www.kadaster.nl/-/prijs-van-agrarische-grond-verdubbelt-in-12-jaar.

³ Interview directeur Staatsbosbeheer, 'Een gezond bos valt bijna niet meer te betalen, waarschuwt Staatsbosbeheer: 'De grond is zo zuur als azijn'', *dagblad Trouw* d.d. 1 mei 2026.

⁴ Onderzoek van Bijlsma en Haveman, zoals naar verwezen in artikel 'Ondergewaardeerde braam hoort in Nederlandse natuur', geraadpleegd via www.naturetoday.com, nieuwsberichten 31 mei 2023.

datum 13 mei 2026

ons kenmerk 181011

blad 3

bramen tegen verzuurde grond? Bieden bramenstruiken ook voordelen voor (nieuwe) biodiversiteit? Zijn bramen op sommige plaatsen niet natuurlijk, en juist leuk en gezond voor passanten om te plukken? Kan SBB op sommige plaatsen commerciële productie van bramen als inkomstenbron gaan gebruiken? Geldt hetzelfde niet ook voor brandnetels, als gezonde en voedzame voedselbron met vitamines A, C, E en K en mineralen als calcium en ijzer? Zijn er nog andere voedselbronnen interessant om te onderzoeken of SBB daaruit via commerciële exploitatie inkomsten kan krijgen?

12. Heeft u prestatieafspraken met Terrein Beherende Organisaties (TBO's)? Zo nee, waarom niet, zo ja, welke?
13. Vindt u de omvang van uw jaarlijkse financiële steun aan SBB in balans met uw beperkte mogelijkheden SBB te sturen? Zou u om die reden hetzij uw financiële bijdrage aan SBB (sterk) willen terugbrengen, hetzij de wet willen aanpassen zodat u directer kan sturen dan wel SBB opheffen en haar taken bijvoorbeeld overhevelen naar de Rijks Vastgoed Organisatie (RVO)?
14. In welke wet staat dat landbouwproductie een taak is van de Rijksoverheid? Waar in de wet staat dat de Rijksoverheid en Staatsbosbeheer eigenaar mogen zijn van landbouwgronden, ook als zij deze verpachten?

De leden van de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien uit naar de beantwoording van bovenstaande vragen en verzoeken u deze uiterlijk binnen vier weken na dagtekening van deze brief aan de Eerste Kamer aan te bieden.

Hoogachtend,

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit